

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la alocarea mijloacelor financiare (majorarea capitalului autorizat la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare)

1. Denumirea autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la alocarea mijloacelor financiare (majorarea capitalului autorizat la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
<p>Proiectul hotărârii Guvernului în cauză este întocmit în temeiul art. 19 lit. a) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și art. 6 alin.(1), lit. c) și alin. (2) din Legea bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025.</p> <p>În același timp, proiectul vine să realizeze prevederile art. 3 și 4 din Legea nr. 97/2025 privind acceptarea modificărilor la Acordul de constituire a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și participarea Republicii Moldova la majorarea de capital al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, precum și a Anexei 2, lit. a), pct. 19 – 20 din Hotărârea Guvernului nr. 454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale. Inițiativa în cauză rezidă din necesitatea onorării angajamentelor stabilite în conformitate cu documentele (tratatele) asumate de către Republica Moldova în contextul colaborării țării cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).</p> <p>Astfel, în scopul sporirii capacității Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare întru susținerea dezvoltării economice și stabilității financiare și, implicit, creșterii accesului statelor la resursele acesteia, prin Rezoluția Bordului Guvernatorilor BERD nr. 265 din 15 decembrie 2023 s-a aprobat majorarea capitalului autorizat al băncii cu 4 miliarde EUR. Conform Rezoluției nr. 265 din 15 decembrie 2023, s-a luat în considerare necesitatea de a asigura o capacitate financiară adecvată pentru a sprijini țările afectate de diverse crize.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 6, alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 322/2025 în bugetul de stat pentru anul 2026 au fost prevăzute mijloace financiare pentru majorarea capitalului autorizat deținut de Republica Moldova la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – în sumă de până la 15950,7 mii de lei (echivalentul a 806,0 mii de euro).</p>
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Deschiderea Oficiului Reprezentanței Permanente a BERD la Chișinău a avut loc pe 3 septembrie 1996, această instituție financiară devenind un investitor important pentru Republica Moldova. Actualmente, din partea Republicii Moldova în lista Acționarilor BERD, în calitate de Guvernator în Bordul BERD este – dl Eugeniu OSMOCHEȘCU, Viceprim-ministru, ministrul Dezvoltării

Economice și Digitalizării, iar în calitate de Viceguvernator – dna Anca DRAGU, Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

Conform datelor BERD, activitatea băncii în Republica Moldova însuma 179 proiecte în valoare cumulativă de 2.458.000.000,0 EUR. 69 de proiecte sunt reflectate cu statut activ (active portfolio projects), cu o valoare cumulativă de 1.316.000.000,0 EUR, pentru finanțarea proiectelor în diverse sectoare ale economiei naționale, precum: financiar-bancar, infrastructură, industrie, energie și agribusiness. Circa 26% din portofoliul de proiecte BERD este orientat spre sectorul privat. Valoarea cumulativă a debursărilor din partea BERD constituie 1.635.000.000,0 EUR. Rezoluția nr. 265 din 15 decembrie 2023 vizează creșterea capitalului autorizat al BERD printr-un aport de capital cumulativ de 4 miliarde Euro, din partea tuturor membrilor acționari, începând cu 31 decembrie 2024 (400.000 de acțiuni vărsate, fiecare acțiune având o valoare nominală de 10.000 EUR). Prin aprobarea acestei rezoluții, BERD își consolidează poziția de un actor cheie în asigurarea stabilității financiare și dezvoltării economice. Subscrierile pentru noile acțiuni se vor realiza de către acționarii Băncii, inclusiv de Republica Moldova, în conformitate cu termenii și condițiile stabilite, asigurând astfel un sprijin financiar solid pentru toate inițiativele de dezvoltare viitoare. În particular, în conformitate cu Rezoluția dată, Republica Moldova va subscrie la certificate de participare în valoare de 4.030,0 mii Euro (din suma totală de 4 miliarde EUR al aportului cumulativ al tuturor membrilor BERD), fapt ce va permite menținerea puterii de vot actuale a țării noastre de 0,101% în cadrul BERD. Conform Legii nr. 97/2025 privind acceptarea modificărilor la Acordul de constituire a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și participarea Republicii Moldova la majorarea de capital al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, mijloacele financiare necesare executării prevederilor Rezoluției nr. 265 se vor prevedea anual în legea bugetului de stat al Republicii Moldova.

Capitalul vărsat urmează a fi achitat de către Republica Moldova în 5 tranșe egale, a câte 806,0 mii Euro anual în perioada 2025-2029, prima tranșă fiind achitată în anul 2025, iar cea de-a doua tranșă urmează a fi achitată până la data de 30 aprilie 2026, conform art. 6 alin.(1), lit. c) și alin. (2) din Legea bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025 și în corelare cu documentele de subscriere a BERD (Rezoluția nr. 265, pct. 3).

Prin urmare, potrivit art. 6, alin. (1), lit. c) și alin. (2) al Legii bugetului de stat pentru anul 2026 nr. 322/2025, în bugetul de stat pentru anul curent, 2026, sunt planificate mijloace financiare pentru majorarea capitalului autorizat deținut de Republica Moldova la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și alocarea celei de-a doua tranșe în sumă de până la 15950,7 mii de lei (echivalentul a 806,0 mii de euro).

Respectiv, în baza alin. (2) al articolului prenotat și în temeiul Legii nr.97/2025 privind acceptarea modificărilor la Acordul de constituire a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și participarea Republicii Moldova la majorarea de capital al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a elaborat prezentul proiect al hotărârii Guvernului care prevede alocarea mijloacelor prevăzute în scopul sus-menționat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
<i>3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</i>
Proiectul hotărârii este întocmit în scopul onorării angajamentelor Republicii Moldova stabilite de Rezoluția Bordului Guvernatorilor BERD nr. 265 din 15 decembrie 2023 privind decizia de majorare a capitalului autorizat al băncii și aprobate prin Legea nr. 97/2025 privind acceptarea modificărilor la Acordul de constituire a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și participarea Republicii Moldova la majorarea de capital al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Republicii Moldova i-au fost alocate 403 acțiuni pentru creșterea capitalului autorizat al BERD. Intrarea în vigoare a hotărârii de Guvern la data publicării în Monitorul Oficial este imperativ determinată de necesitatea realizării în termen proxim (de 30 aprilie 2026) a angajamentelor internaționale adoptate de Republica Moldova față de BERD.
<i>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</i>
Opțiuni alternative nu au fost identificate.
4. Analiza impactului de reglementare
<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i>
Nu are impact.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Conform Rezoluției Bordului Guvernatorilor BERD nr. 265 din 15 decembrie 2023, participarea Republicii Moldova în cadrul majorării capital la BERD, atrage după sine asigurarea etapizată a transferului de mijloace financiare la conturile băncii a contribuției, care constituie suma totală de cca 4.030,0 mii Euro. Achitarea va fi realizată în 5 tranșe anuale a câte 806,0 mii Euro, astfel, prima tranșă a fost achitată în anul 2025 în sumă de până la 16200,6 mii de lei (echivalentul a 806,0 mii de euro), prin Hotărârea pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.191/2025 cu privire la alocarea mijloacelor financiare (majorarea capitalului autorizat la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Corporația Financiară Internațională) nr. 460 din 16.07.2025. Iar cea de-a doua tranșă urmează a fi achitată până la data de 30 aprilie 2026, în sumă de 15950,7 mii de lei (echivalentul a 806,0 mii de euro) pentru majorarea capitalului autorizat deținut de Republica Moldova la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>
Realizarea Rezoluției Bordului Guvernatorilor BERD nr. 265 din 15 decembrie 2023, va evidenția un angajament solid al Republicii Moldova față de BERD, contribuind la crearea unor condiții economice favorabile. Misiunea predominant economică a BERD în țară va stimula semnificativ dezvoltarea sectorului privat.
<i>4.4. Impactul social</i>
Nu este aplicabil.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Nu este aplicabil. Proiectul nu aduce atingere regulilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în vigoare.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Nu este aplicabil. Proiectul nu stabilește norme diferențiate în dependență de gen.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Nu este aplicabil.

<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate. Totodată, prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene.
<i>5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate. Totodată, prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost avizat de către Ministerul Finanțelor (nr. 07/3-3/46/487 din 31 martie 2026) și Ministerul Afacerilor Externe (nr. DI/1/392-3374 din 24 martie 2026).
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la alocarea mijloacelor financiare (majorarea capitalului autorizat la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, precum și pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16377).
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei juridice la Ministerul Justiției (nr. 04/1-3881 din 08 aprilie 2026) și expertizei anticorupție a Centrului Național Anticorupție (nr. EHG26/11353 din 09 aprilie 2026). Rezultatele expertizelor sunt incluse în sinteza proiectului.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare aprobării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Hotărârea Guvernului va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ministerul Finanțelor va executa transferul către BERD până la data de 30 aprilie 2026.

Secretar de Stat

Cristina CEBAN